

„Nem engedték, hogy a fűnyíró-elv érvényesüljön”

A Pannon Filharmonikusok megújulása óta jár rendszeresen koncertre Gonda Tibor

Arról, hogy hogyan látja Pécs város vezetése a Pannon Filharmonikus Zenekar működését, feladatait, s hogyan vélekednek a holland kulturális attasé, Jan Kennis kritikáiról, melyeket az EKF-projekttel kapcsolatban fogalmazott meg, Gonda Tibor alpolgármester beszélt.

Szereti a komolyzenét? Rendszeresen meghallgatja a Pannon Filharmonikusok koncertjeit?

Igen. Bár énekkaros voltam középiskolás koromban, de a komolyzenével elég későn találkoztam, rendszeresen hangversenyekre sem járhattam, mert Komlón éltem, és ott kevés volt a lehetőség. Az egyetem után egyre többet találkoztam komolyzenei művekkel, de az elmélyülésem a műfajban egybeesik a Pannon Filharmonikusok megújulásával. Azóta járok rendszeresen koncertekre, mióta ebben a formában működik az együttes.

Az utóbbi években milyennek találja a zenekar szerepét a város életében és a magyar zenei életben?

Úgy látom, azok a célkitűzések, amelyeket Horváth Zsolt és Hamar Zsolt évekkal ezelőtt megfogalmazott, már beértek. Különösen fontosnak tartom, hogy a közönség nevelésében új, innovatív ötletekkel álltak elő, mint például a „Segítség komolyzene!” zenei sorozat, amelynek keretében kimennek a lakóterületre és ott, a paneles lakótelepen próbálják az emberekhez közel hozni a komolyzenét. Ez nagy siker, nagyon jók a visszajelzések, bízni lehet abban, hogy ezek az emberek előbb-utóbb bérletes koncertlátogatókká válnak. Az ilyen típusú kezdeményezések hozzájárulnak ahhoz is, hogy 2010 után is legyen közönség, amelyik megtölti a koncerttermet. Külön említtem az újévi hangversenyt, amely kuriózum Magyaror-

szágon, a híres bécsi mintájára sziporkázóan szellemes zenei programmal lepik meg a közönséget. Azt sem bánom, ha divattá válik, ha sikk ezen a társasági eseményen részt venni, és egyre többen megfizetik érte a magasán pozicionált jegyárakat. A város kulturális követeként is egyre fontosabb szerepet tölt be a zenekar, óriási sikernek érzem, hogy az esseni filharmónia intendánsával sikerült megegyezni, s így az EKF együttműködés keretében 6 alkalommal lép fel az együttes a német EKF-városban. Tehát valóban az EKF utazó nagykövetévé válik a zenekar, megfelelően a kapott címnek is. A magyar zenei életben elfoglalt helyről pedig csak egy tény emlétek: a vidéki zenekarok közül elsőként a pécsi együttes indított bérletes koncertsorozatot Budapesten, a Művészetek Palotájában. Vallom is, hogy a kultúra nemcsak a minőségi produkciót jelenti, hanem szorosan hozzátartozik a minőségi marketing is, és ezen a területen is kiváló munkát folytatnak a Pannon Filharmonikusoknál.

A városvezetés mit tud tenni azért, hogy a kulturális életben is egyre élesebbé váló versenyben az együttes kedvezőbb helyzetbe kerüljön?

Tavaly, amikor először kellett a kulturális életben is megszorító intézkedéseket hoznunk, nem engedték, hogy a fűnyíró-elv érvényesüljön, ezért a Pannon Filharmonikusoknál az előző évinél nagyobb költségvetés állt rendelkezésre. Ezen felül egy tavalyi döntést, miszerint nyolc státusszal csökkentük volna a zenekarnál az álláshelyek számát, az önkormányzat visszavonta, miután várhatóan módosul a nagyzenekarok működését szabályozó törvény, és égetően szükség van ezekre a státuszokra. Ezek az intézkedések azt igazolják, hogy az önkormányzat elismeri a zenekar európai színvonalú működését, és a lehetőségei függvényében kiemelten támogatja.

Milyen elvárásokat támaszt a fenntartó a zenekarral szemben a következő években?

Azt szeretnénk, ha a zenekar folytatná azt a közönségszervező, közönségnevelő feladatot, amelyet megkezdett. Ilyen például az évenkénti ingyenes, nyitott hangverseny, amelyre meghívhatnák a szociálisan hátrányosabb helyzetű közönséget is, ily módon juttatva el a komolyzene nyújtotta élményt, például a peremkerületeken élő, szociálisan nehéz helyzetben lévő, de a kultúra iránt fogékony, kulturális élményekre vágyó emberekhez. A fő feladat azonban felkészülni új otthonuknak, a koncertközpontnak a „belakására”, és 2010-ben vendégelőadók meghívásával és saját produkciókkal Európa Kulturális Fővárosához méltó zenei évadot létrehozni.

A pécsi közgyűlés megszavazta a hangversenyterem építését, amely a zenekar számára rendkívüli jelentőséggel bír. Ön hogyan vélekedik erről a projektről?

Részt vettem annak idején a kulturális főváros pályázat fejlesztési fejezetének a kidolgozásában, s mindig is azt vallottam, hogy Pécsen szükség van ilyen léptékű és ilyen minőségű kulturális infrastruktúra létrehozására. A megvalósíthatósági tanulmány is visszaigazolta, hogy ez a beruházás és ennek későbbi fenntartása nem ró aránytalanul nagy terhet az önkormányzatra. Különösen úgy, hogy a létesítmény multifunkcionális lesz, azaz kiállításokat, nagy létszámú nemzetközi kongresszusokat is lehet majd itt rendezni, amelyek bevételt hozhatnak. Az ilyen létesítmények és programok vonzzák a hotel-befektetőket.

Az utóbbi időszakban négyen is távoztak az EKF vezető pozícióiból. Ön szerint mi ennek az oka?

Mindegyik eset más-más okokra vezethető vissza. Takáts József és Tarrósy István távozásának valódi okait nem tudom, talán úgy érezték, hogy a pályázat megírása után a megvalósítás más típusú embereket igényel. Egyiküknek sem volt konfliktusa a város vezetésével, számítottunk is rájuk a további munkában, ezért is okozott meglepetést a

távozásuk, amelyet én igen sajnálok. A fő-építész, Freivogel Gábor szakmailag felkészült, európai kitekintéssel bíró szakember volt, akinek távozását az önkormányzat kezdeményezte, mivel nem volt beruházási gyakorlata, és az a lassú tempó mellyel kezelte az ügyeket, biztos kudarchoz vezetett volna. Gyorsabbá, hatékonyabbá kellett tenni a munkát, ezért vált meg tőle a közgyűlés döntése alapján az önkormányzat. A művészeti igazgató, Méhes Márton kiválását személy szerint is fájlam, hiszen jó volt a kapcsolatunk, és a kulturális szakemberek is nagyon nagy bizalommal voltak iránta. Érdeklődve várom a pótlását.

Mit gondol Jan Kennis holland kulturális attasé kijelentéséről, mely szerint „Magyarországon a politika pórázon tartja a kultúrát”? S azokról a kritikákról, melyeket az EKF-ről adott, több nyilatkozatában is megfogalmazott?

Amit a politika és a kultúra kapcsolatáról mondott, azt nem kommentálnám. Néhány kritikájával pedig szakmailag nem értek egyet. Az egyik ilyen a Zsolnay kulturális negyeddel kapcsolatban fogalmazódott meg, miszerint nem vettük kellően figye-

lembe a rangos holland szakemberek véleményét. Magam is részt vettem azon a konferencián, amelyen a holland szakemberek. Állítom, hogy figyelembe vettük a véleményüket, de nem értettünk mindenben egyet.

A szakértő szerint Pécssett hiányzik a jövővel kapcsolatos vízió...

Ezt több tényel is tudom cáfolni. Pécssett nagy hangsúlyt fektetünk a stratégiai tervezésre, mi készítettük el azt a tanulmányt, amely alapul szolgált a kormány pólus-városok programjának a megalapozásához. Ezt követően együttműködve az egyetemmel, a kamarával, a megyével, elkészítettük a város gazdaságfejlesztési stratégiáját „Pécs, az életminőség városa” címmel. Ebben a ciklusban elfogadtuk a város közép és hosszú távú fejlesztési stratégiáját is. Maga az EKF-pályázat pedig egy nagyon érdekes, kulturális alapú városfejlesztési stratégiát vázolt fel. Akik szerint hiányzik a jövővel kapcsolatos vízió, azok nem ismerik ezeket az anyagokat.

Jan Kennis a kommunikációval is elégedetlen, úgy véli, nem hirdetik eléggé, hogy Pécs lesz 2010-ben Európa Kulturális Fővárosa.

Ezzel egyetértek, nem jó a kommunikáció, van egyfajta egymásra várás. Mi gyakorlatilag lenulláztuk a városmarketingre fordítható összegeket, mert úgy tudtuk, hogy a kormány-város szerződés részeként rendelkezésre álló, több mint egymilliárdos kommunikációs büdzsére, még 2007 nyarán kiírnak egy közbeszerzést. Ez azonban sajnos késik.

Hiller István miniszter szerint az utolsó pillanatban vannak, s minden elvesztettét hét megnégyszereződik. Mit tudnak tenni, hogy az EKF projekt sikeres legyen?

Magam is úgy látom, hogy az időtényező a legnagyobb probléma, hiszen az a társadalom elvárása, hogy méltóan reprezentáljuk 2010-ben Magyarországot, és ehhez az szükséges, hogy néhány kulcsprojekt időben rendelkezésre álljon. Ilyen a koncert és kongresszusi központ, a nagy kiállítóter, és a köztérek rekonstrukciónak is el kell készülniük. Szerintem ezek készen lesznek, lényegében tehát a tartalmas programoknak a beruházói oldalról nem lesz akadály.

R. Zs.

Kettős szerepben a Debreceni Filharmonikusok

Minden téren megállja a helyét a Debreceni Filharmonikus Zenekar, amely túl van az első teljes, a Kodály Kórusal közös évadján. Bár akadna fejleszteni való a hangszerállományon és több pénzből a koncerteket is tovább színesíthetnék, az együttesek nem panaszkodhatnak: elkerülte őket a leépítési hullám, és a fenntartó önkormányzat gondosságának hála kijönnek a nekik juttatott támogatásból. Az együttesek közös munkájáról, távoli és közelebbi tervekről az igazgatót, Herbold Domonkost kérdeztük.

konceptióért Kocsár Balázs karmester felel, aki nem csak a régi-új intézmény művészeti vezetője, hanem a jövőre nézve komoly célokat kitűző Vidnyánszky Attila igazgató-főrendező által irányított Debreceni Csokonai Színház zeneigazgatója is. Ez azért lényeges, mert a Debreceni Filharmonikus Zenekar kettős életet él. Egyrésztől azok közé a koncertező zenekarok közé tartozik, amelyek rendszeresen hívnak meg kiváló vendégművészeket, szerveznek szimfonikus koncerteket. Másrésztől egy év alatt mintegy 150 szolgálatot adunk a Csokonai Színháznak. Ez azt jelenti, hogy viszonylag összetett feladatokat kell ellátnunk. A Kodály Kórus a vidéki Magyarország egyetlen professzionális vegyeskara. Korábban a zenekari kíséret nélküli, a capella koncertek domináltak a kórus fellépései között, most azonban ez az arány némileg megváltozott. Az összevonnással egységes koncepció, egységes művészeti arculat alakult ki és gördülékenyebb

Hozott változásokat a zenekar életében, hogy 2006. január elsejével összevonták a Kodály kórusal?

Azóta túl vagyunk az első teljes közös évadunkon, tehát elmondhatjuk, hogy a változás hatásaira teljes a rálátásunk. Az összevonnás mellett meghozott döntés mögött elsősorban művészeti, szervezési koncepcionális

okok voltak. Debrecen zenei élete rendkívül színes. Mivel az ország második legnagyobb városáról van szó, nem csak megyeszékhelyként, vagy régióközpontként, hanem intenzíven fejlődő városként is elengedhetlenné vált, hogy a professzionális komolyzenei élet is öszszeszedettebb, átláthatóbb legyen. Az egységes művészeti